

PRACE NAUKOWE

Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu

RESEARCH PAPERS

of Wrocław University of Economics

Zarządzanie kosztami i dokonaniaми

PRACE NAUKOWE

Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu

RESEARCH PAPERS

of Wrocław University of Economics

Nr 514



Wydawnictwo Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu
Wrocław 2018

Redakcja wydawnicza: Barbara Majewska, Jadwiga Marcinek

Redakcja techniczna: Barbara Łopusiewicz

Korekta: Justyna Mroczkowska

Łamanie: Adam Dębski

Projekt okładki: Beata Dębska

Informacje o naborze artykułów i zasadach recenzowania
znajdują się na stronach internetowych
www.pracnaukowe.ue.wroc.pl
www.wydawnictwo.ue.wroc.pl

Publikacja udostępniona na licencji Creative Commons
Uznanie autorstwa-Użycie niekomercyjne-Bez utworów zależnych 3.0 Polska
(CC BY-NC-ND 3.0 PL)



© Copyright by Uniwersytet Ekonomiczny we Wrocławiu
Wrocław 2018

ISSN 1899-3192
e-ISSN 2392-0041

Wersja pierwotna: publikacja drukowana

Zamówienia na opublikowane prace należy składać na adres:
Wydawnictwo Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu
ul. Komandorska 118/120, 53-345 Wrocław
tel. 71 36 80 602; e-mail: econbook@ue.wroc.pl
www.ksiegarnia.ue.wroc.pl; ksiegarnienaukowe.pl

Druk i oprawa: TOTEM

Spis treści

Wstęp	9
Anna Balicka: Benchmarking zewnętrzny oddziaływania przedsiębiorstw branży motoryzacyjnej na środowisko naturalne / The external benchmarking of the influence of enterprise industry businesses on the natural environment	11
Aleksandra Banaszek, Ewa Makowska: Rachunek kosztów w praktyce badanych przedsiębiorstw województw kujawsko-pomorskiego, pomorskiego oraz warmińsko-mazurskiego / Cost accounting in the practice of Pomerania and Kujawy, Pomerania and Warmińsko-Mazurskie voivodeships	20
Bogusława Bek-Gaik, Bartosz Rymkiewicz: Społeczna odpowiedzialność biznesu a finansowe dokonania przedsiębiorstw – głos w dyskusji / Corporate social responsibility vs. the corporate financial performance – a voice in the discussion	31
Paulina Belch, Paweł Belch: Pomiar dokonań procesów logistycznych w przedsiębiorstwie z sektora paliwowego / Measurement of logistic processes in a fuel sector enterprise	47
Renata Biadacz: Rachunek kosztów działań – badanie rozwoju publikacji w polskich czasopismach / Activity Based Costing – research on development of publications in Polish magazines.....	56
Adam Bujak: Zestawienia wyników jako obiekty kosztów związane z funkcjonowaniem systemu informacyjnego rachunkowości / The summary statements as cost objects related to the functioning of the accounting information system	67
Jolanta Chluska, Lucyna Poniatowska: Kosztowe aspekty tworzenia rezerw / Cost aspects of creating provisions	76
Anna Chojnacka-Komorowska: Gromadzenie danych z wykorzystaniem wymiarów finansowych / Data collection using financial dimensions	85
Marlena Ciechan-Kujawa, Karolina Sychta: Rachunek kosztów cyklu życia produktu w praktyce polskich przedsiębiorstw / Cost accounting of product life cycle in the practice of Polish enterprises	95
Izabela Emerling: Strategiczna karta wyników i jej rola w zarządzaniu przedsiębiorstwem / Balanced Scorecard and its role company management	108
Wojciech Flieger: Kosztowe aspekty zarządzania procesami biznesowymi / Cost aspects of business process management	116

Elżbieta Jaworska, Grzegorz Bucior: Atrybucja jako strategia zarządzania wrażeniem w raportowaniu zewnętrznym – przykład spółki z większościami udziałem Skarbu Państwa / Attribution as impression management strategy in external reporting – example of state-owned enterprise with majority state ownership	128
Magdalena Jaworzyńska: Wykorzystanie map potrzeb zdrowotnych do planowania finansowego w podmiotach leczniczych / Use of the map of health needs to financial planning in healthcare facilities	139
Iłona Kędzierska-Bujak: Zbilansowana karta wyników i dylematy etyczne z nią związane – wybrane zagadnienia / Balanced Scorecard and ethical dilemmas related to BSC – selected issues	149
Konrad Kochański: Koncepcja raportowania rezultatów centrum zysków w przedsiębiorstwie handlowym – studium przypadku / The concept of reporting the results of the profit center in a trading enterprise – a case study	157
Marta Kołodziej-Hajdo: Skuteczność wdrażania standardów kontroli zarządczej w jednostce samorządu terytorialnego / Effectiveness of implementing of the standards of management control in the local government unit	167
Robert Kowalak: Ustalanie wyniku finansowego w zakładzie gospodarowania odpadami posiadającym status regionalnej instalacji do przetwarzania odpadów komunalnych / Loss and profit statement for the waste disposal plants with regional installation to utilize the waste	177
Marcin Kowalewski, Marcin Czyczerski: Zarządzanie dokonaniaми w spółce handlowej / Performance management system in the retail company....	187
Ireneusz Kurczyna, Łukasz Szydelko: Ratingi banków spółdzielczych – wybrane aspekty / Ratings of cooperative banks – selected aspects	200
Grzegorz Lew: Integracja budżetowania kosztów klienta z rachunkiem kosztów działań w przedsiębiorstwach handlowych / Integration of customer costs budgeting into operating costs in commercial companies	208
Wojciech Lichota: Wykorzystanie mierników syntetycznych do oceny sytuacji finansowej przedsiębiorstw / The use of synthetic meters for the evaluation of financial situation of enterprises	218
Elżbieta Marcinkowska: Koszty w procesie outsourcingu / Costs in outsourcing process	227
Ewa Wanda Maruszewska: Rangowanie baz doliczeń kosztów pośrednich w kalkulacji wynikowej małego przedsiębiorstwa / Ranking of factors serving as a base for overhead allocation key in a case of ex post calculation of a small entity	237
Teresa Maszczak: Obiektowy rachunek kosztów usług pasażerskiego transportu samochodowego na przykładzie PKS SA / Object-oriented cost ac-	

counting in a service of inter-city public transport on the example of Polish enterprise motor transport company.....	246
Dariusz Michalski: Propozycja metody eliminującej niedoskonałości wielostopniowego i wieloblokowego rachunku wyników w przedsiębiorstwie z branży FMCG / Proposal of the method eliminating the imperfections of the multi-stage and multi-block profit statement in the enterprise from the FMCG sector	256
Jarosław Mielcarek: <i>Target costing</i> a marnotrawstwo (<i>muda</i>) technologiczne / Target costing vs. technological waste (<i>muda</i>)	272
Joanna Nakonieczny: Efektywność kapitału intelektualnego w oparciu o metodę VAIC TM / Efficiency of intellectual capital based on VAIC TM method	288
Janusz Nesterak, Michał J. Kowalski: Czynniki wpływające na jakość informacji o kosztach – wnioski z badań empirycznych / Factors influencing the quality of cost information – conclusions from empirical studies .	301
Maria Nieplowicz: Ekspansja zrównoważonej karty wyników w kierunku społecznej odpowiedzialności biznesu / The extension of Balanced Scorecard towards corporate social responsibility	311
Ryszard Orliński: Możliwości wykorzystania wielostopniowego i wieloblokowego rachunku kosztów i wyników w szpitalach / Possibilities of using multi-stage and multi-block cost accounting and results in hospitals	320
Piotr Pietrzak: Efektywność dydaktyczna publicznych uczelni technicznych – ujęcie ilościowe i jakościowe / Teaching efficiency of public universities of technology – quantitative and qualitative approach.....	331
Rafał Pitera: Ocena wiarygodności wybranych modeli wczesnego ostrzegania w badaniu kondycji finansowej przedsiębiorstwa / Evaluation of reliability of selected early warning models in the study of the company's financial condition	342
Ewelina Rabiej: Ocena finansowego wymiaru efektywności podmiotu leczniczego / Evaluation of the financial dimension of the effectiveness of the independent public health care provider.....	355
Sabina Rokita: Wybrane problemy oceny wyników działalności badawczo-rozwojowej w przedsiębiorstwie / Problems for evaluation of research and development activities in the enterprise	366
Dariusz Ryszard Rutowicz: Krytyczna ocena podejścia do narzędzi rachunkowości zarządczej jako niezależnych od strategii i modelu biznesowego / Critical assessment of the approach to the accounting management tools as independent from the strategy and the business model	376
Wojciech Sadkowski: Propozycja ujęcia struktury kosztów jakości procesów podstawowych przedsiębiorstw usługowych w układzie kalkulacyjnym kosztów / Proposal of the structure of quality costs in processes of services companies in costs by types of activity.....	389

Maria Sierpińska, Beata Kulisa: Koszty finansowania dłużnego w świetle nowych rozwiązań podatkowych / Costs of debt financing in the light of new tax solutions	404
Wanda Skoczylas: Pomiar dokonań w skutecznej realizacji strategii zrównoważonego rozwoju. Ujęcie makro, mezo i mikro / Performance measurement in effective implementation of sustainable development strategy. Macro, mezo and micro context	416
Piotr Szczypa, Krzysztof Adamowicz: Wycena zjawisk gospodarczych w rachunkowości zarządczej Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe / Valuation of economic phenomena in the management accounting of State Forests National Forest Holding	428
Magdalena Szydełko, Waldemar Szczepaniak: Rola i założenia funkcjonalno-techniczne platformy wymiany danych i informacji w benchmarkingu w ramach klastra / The role and functional and technical assumptions of data and information exchange platform in intra-cluster benchmarking	438
Piotr Urbanek: Doskonałość akademicka. Rola rankingów akademickich w pomiarze dokonań uniwersytetów / Academic excellence. The role of academic rankings in measuring universities performance	447
Aleksandra Wiercińska: Korzyści i bariery benchmarkingu na przykładzie szpitali województwa pomorskiego / Advantages and barriers for benchmarking illustrated with an example of hospitals in the Pomeranian Voivodeship	458
Zofia Wyszowska, Tomasz Ankiewicz: Rola audytu wewnętrznego w systemie informatycznym rachunkowości w przedsiębiorstwie produkcyjnym / Role of internal audit in the computerised accounting system in a manufacturing company	471
Tomasz M. Zieliński: Zasobowo-procesowy rachunek kosztów standardowych a doskonałość operacyjna przedsiębiorstwa / Resource and Process Consumption Accounting (RPCA) vs. operational excellence of an enterprise	486

Wstęp

Postępująca globalizacja, rozwój gospodarczy i wysoce konkurencyjne otoczenie biznesowe sprawiają, że istnieje potrzeba ciągłego doskonalenia metod zarządzania – także w obszarze zarządzania kosztami i dokonaniem. Właśnie tej problematyce zostały poświęcone Prace Naukowe Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu nr 514.

Zarządzanie kosztami można postrzegać jako metodę wykorzystującą informacje o kosztach do realizowania działań ukierunkowanych na poprawę efektywności procesów i wykorzystania zasobów. Podstawą zarządzania kosztami jest odpowiedni system rachunku kosztów, dostarczający informacji do podejmowania decyzji. W tym nurcie interesujące są badania dotyczące różnych praktyk stosowanych w przedsiębiorstwach w zakresie rachunku kosztów. Ciekawe są również prace dotyczące raportowania wewnętrznego i zewnętrznego, w tym propozycje nowych metod rachunku wyników oraz przeniesienia niektórych praktyk stosowanych w przedsiębiorstwach do podmiotów leczniczych.

Zarządzanie kosztami jest też ściśle związane z rozwojem różnych systemów rachunku kosztów. Nie zabrakło w niniejszym zeszycie zagadnień dotyczących stosowania koncepcji rachunku kosztów działań, rachunku kosztów standardowych, rachunku kosztów docelowych (*target costing*), rachunku kosztów cyklu życia produktu oraz rachunku kosztów jakości. W praktyce koncepcje te znajdują zastosowanie w strategicznym zarządzaniu kosztami.

Zarządzanie dokonaniem można rozumieć jako zarządzanie wdrażaniem strategii organizacji. Wiąże ono zarządzanie kosztami z zarządzaniem innymi obszarami działalności organizacji. Dzięki tej integracji istnieje możliwość oceny wpływu decyzji podejmowanych w obszarze zarządzania kosztami na wyniki osiągnięte w innych obszarach, takich jak procesy wewnętrzne, relacje z klientami czy też wyniki finansowe. W tym nurcie badawczym interesujące są podjęte rozważania teoretyczne i prace badawcze związane z pomiarem i oceną dokonania w odniesieniu do organizacji jako całości, a także wybranych procesów lub obszarów działalności. Aktualna jest również problematyka roli strategicznej karty wyników oraz dylematów etycznych związanych z jej stosowaniem. Uwagę środowiska naukowego zwróciły też zagadnienia związane z benchmarkingiem w przedsiębiorstwach, bankach, uniwersytetach, przedsiębiorstwach czy klastrach.

Zakres podmiotowy podejmowanych prac naukowych jest bardzo szeroki i obejmuje wiele sektorów gospodarki. W centrum uwagi znalazły się przedsiębiorstwa produkcyjne, handlowe i usługowe. Nie zabrakło też banków, uczelni, podmiotów leczniczych, jednostek samorządu terytorialnego czy przedsiębiorstw państwowych.

Jako redaktorzy zeszytu mamy nadzieję, że opublikowane artykuły będą źródłem wiedzy i inspiracji do prowadzenia dalszych badań w obszarze zarządzania kosztami i dokonaniemi, a tym samym staną się pomocne w obliczu problemów związanych ze stosowaniem tych koncepcji w praktyce.

Edward Nowak, Piotr Bednarek, Marcin Kowalewski